

**DER ANDRE SER SLUTTEN,
SER VI BEGYNNELSEN.
ALT STARTER HER.**

Miljørapport 2015

Om **Ragn-Sells**

Forløperen til det som i dag er Ragn-Sells konsernet ble startet i 1881, da Amandus Zakarias Leonard Sellberg startet «Sellbergs häståkeri» utenfor Stockholm. Siden den gang har familien Sellberg utviklet selskapet til en ledende gjenvinningsentreprenør med aktivitet i Norge, Sverige, Danmark, Estland, Latvia og Polen.

Vi er nå ca 2700 ansatte og omsatte for ca. 5,2 mrd SEK i 2015. Gjennom lang erfaring, lokal tilstedeværelse i seks land og et bredt tjenestetilbud, dekker vi gjenvinningsfaget fra A til Å.

Ragn-Sells i Norge hadde i 2015 ca 400 ansatte og 20 anlegg i 10 fylker. Gjennom samarbeid med andre aktører har vi et landsdekkende tilbud om håndtering og gjenvinning av alle typer avfall. Vi har også datterselskaper som jobber med husholdningsrenovasjon, miljøsanering og deponering.

INNHold

Vår visjon	03	Vårt samfunnsansvar	12
Ragn-Sells tre miljømål	04	Bransjens første nullutslippsanlegg	13
Bærehjelker og verktøy	05	Råvareleverandøren Ragn-Sells	14
Miljø- og klimaregnskap	06	Farlig avfall	16
Vårt syn på sirkulærøkonomi	08	Mottakskontroll	17
Strandryddedagen 2015	10	Avfallspyramiden	18

Grønn lønnsomhet

– vår visjon

BJØRN HOEL
Administrerende
direktør

Ragn-Sells' grønne profil har vært fundamentet i virksomheten vår i over hundre år. Som samfunnsengasjert gjenvinningsentreprenør vil vi bidra positivt til miljø- og klimaregnskapene. Avfallsmengdene øker og ressursene blir knappere. En bærekraftig utvikling krever at bransjen vår utvikler og tar i bruk ny teknologi. Ragn-Sells investerer kontinuerlig i innovative løsninger for å realisere vår visjon om grønn lønnsomhet for våre kunder og samfunnet rundt oss. Vi er stolte av å hjelpe kundene våre med effektive og funksjonelle gjenvinningsløsninger i hverdagen.

Miljørapporten er vårt bidrag for å skape bevissthet rundt gjenvinning og avfallshåndtering. Det internasjonale skiftet til en sirkulær økonomi bringer med seg nye, utvidede aspekter for bransjen vår. Ragn-Sells skal fortsette å ligge i forkant, både i Norge og internasjonalt, for å møte disse utfordringene. I 2015 startet vi derfor arbeidet med å utvikle Norges første nullutslippsanlegg sammen med miljøorganisasjonen ZERO.

CECILIE LIND
Direktør for
bærekraft

I 2016 skal vi fortsette arbeidet med å løfte stadig mer og nye avfallstyper oppover i avfallshierarkiet – fra energigjenvinning til materialgjenvinning og fra materialgjenvinning til ombruk. Ombruk er kanskje den største utfordringen for bransjen og krever samarbeid gjennom hele verdikjeden. Krevende, men vi skal lykkes - akkurat som vi har lykkes med å sende deponering av ordinært avfall inn i historiebookene. Vi leverte nemlig under 1% avfall til deponi i 2015 også. Gjennom lokal tilstedeværelse, tett samarbeid med kunder og leverandører og ny teknologi skal visjonen om grønn lønnsomhet nås!

Ragn-Sells

tre miljømål

Rollen som gjenvinningsentreprenør bringer med seg et tydelig samfunnsansvar. Vi i Ragn-Sells stiller tøffe krav til egen virksomhet for å møte våre forpliktelser. Derfor har vi utviklet og vedtatt tre miljømål som skal være førende for vårt arbeid.

- 1** **Veitrafikken står for litt over 20% av CO₂-utslippene i Norge og lokal luftforurensning er et økende problem i flere av byene våre. Gjennom kontinuerlig utskiftning av eldre kjøretøy og overgang til alternativt drivstoff bidrar vi til mer miljøvennlig transport av avfallet i Norge.**
- 2** **Avfall er ressurser på avveie. Ny og bedre sorteringsteknologi skal bidra til å løfte avfallet oppover i avfallshierarkiet og øke andelen av materialgjenvinning. Målet vårt er å øke andelen til 50% innen 2018.**
- 3** **Våre anlegg påvirker både mennesker og miljø. Til beste for våre naboer, miljøet rundt oss og kvaliteten på råvarene vi produserer ønsker vi å utvikle verdens første nullutslippsanlegg.**

Bærebjelker og verktøy i miljøarbeidet vårt

Ragn-Sells har vært sertifisert på miljø siden 2001. Bærebjelker i vårt miljøarbeid er:

- Miljøaspektanalyse
- Fastsettelse av og arbeid med miljømål
- Samsvarsvurderinger
- Miljørisikovurderinger
- Beredskapsøvelser
- Avvikshåndtering
- Opplæring og kompetanseheving
- Forebyggende tiltak

I det vi kaller miljøperioden intensiverer vi miljøarbeidet på anleggene våre. Da samler vi viktig informasjon og data som brukes som underlag ved planlegging, prioritering og gjennomføring av målarbeid, samsvarsvurderinger, opplæring og forebyggende tiltak resten av året.

RAGN-SELLS MILJØPOLICY

Ragn-Sells skal overholde gjeldene lovverk på miljøområdet. Ragn-Sells skal gjennom innovative og effektive løsninger bidra til at avfall gjøres om til ressurser i en sirkulær økonomi.

Med utgangspunkt i våre vesentlige miljøaspekter skal vi gjennom strukturert målarbeid og kontinuerlige forbedringer minske miljøpåvirkningen av virksomheten vår.

Viktige verktøy i dette arbeidet er kompetanse og kunnskap både hos oss og hos våre ulike interessenter.

Miljø- og klimaregnskap

I 2015 utarbeidet og reviderte Nordisk Råd modellen for hvordan bransjen setter opp klimaregnskap. Felles faktorer og måleenheter for Norge, Danmark og Sverige gir forutsigbarhet for bransjen. Det gjør det lettere å sammenlikne og måle klimaeffekten slik at bransjen kan utvikle seg videre.

Rapporten tok for seg det gjennomsnittlige klimagassutslippet fra materialgjenvinning og sammenliknet det med både produksjon av nye råvarer og med avfallsforbrenning. Resultatet viser at materialgjenvinning gir lavere klimagassutslipp enn å produsere nye råvarer, og er mer miljøvennlig enn avfallsforbrenning. Bransjen jobber med å implementere de nye faktorene i våre beregningsverktøy, men regnskapet for 2015 er basert på de samme faktorene som er brukt tidligere.

Vi vet at sluttbehandling og deponering er metodene som er minst miljøvennlige. Derfor er vi i Ragn-Sells stolt av at vi fremdeles leverer under 1% av avfallsmengden vi håndterer til deponering. Det viser at våre prosesser fungerer i tråd med intensjonene i avfallsregelverket og avfallshierarkiet. Klimaregnskapet for 2015 viser at Ragn-Sells AS bidro til å redusere klimagassutslippene tilsvarende 418 424 tonn CO₂. Det tilsvarer utslippene fra ca. 44 000 nordmenn.

VINNINGEN GÅR IKKE OPP I SPINNINGEN!

En fersk Norstat-undersøkelse viser at 4 av 10 nordmenn tror Norges avfallstransport til utlandet ødelegger miljøeffekten av kildesortering. Flere menn enn kvinner tror på dette. Blant nordmenn i 40-årene svarer nesten halvparten at de tror miljøeffekten forsvinner ved avfallstransport til utlandet. Klimaregnskapet vårt viser at klimanytten av gjenvinning langt overstiger klimautslippene fra transport av avfallet.

Fraksjon	Mengde	Enhet	Faktor	Klimanytte
Papp og papir	71 000	tonn	1,5	106 500
Plast	2 700	tonn	2	5 400
Glass	1 900	tonn	0,45	855
Metaller	35 400	tonn	1	35 400
Trevirke	90 700	tonn	2	181 400
Brensel	165 000	tonn	0,7	115 500
Spillolje	2 700	tonn	0,6	1 620
Rest til deponi	2 600	tonn	-2,24	-5 824
Sum klimanytte i tonn CO₂				440 851

Energiforbruk	Enhet	Forbruk	Klimautslipp
El uten opprinnelsesgaranti	MWh	4918	0,108
Sum klimagassutslipp i tonn CO₂			531

Transport	Mengde	Enhet	Faktor	Klimautslipp
Varebil	162 000	tonnkm	0,286	46
Medium godsbil, 10-20 tonn	28 631 000	tonnkm	0,2	5 726
Tung godsbil, >20 tonn	195 960 000	tonnkm	0,057	11 170
Båttransport Asia	1 092 744 000	tonnkm	0,0044	4 808
Personbil	520 000	tonn	0,16	83
Flyreiser	477 000	tonn	0,13	62
Sum klimagassutslipp i tonn CO₂				-21 896

Sum klimanytte i tonn CO₂	418 424
---	----------------

Fra fiskeboks til isolasjonsplate

Vi er stolte over å bruke sirkulærøkonomien aktivt i vår bedrift. Dagens avfall er en ressurs som kan bli til morgendagens produkter. Vårt mål er å bruke avfallet på best mulig måte.

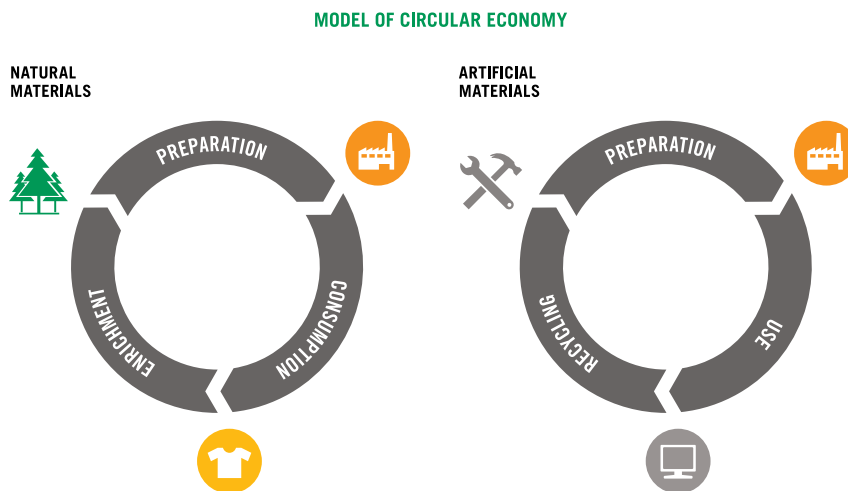
Et eksempel er et nystartet samarbeid mellom Ragn-Sells, og en norsk emballasjeprodusent og en lakseeksportør. Fisken eksporteres i i EPS-kasser og partene samarbeider nå om en løsning der kassene vaskes, komprimeres og pelleteres nær laksefabrikken. Dette muliggjør en effektiv transport til neste trinn i prosessen som er ytterligere bearbeiding før produktet er klart til bruk som isolasjonsmateriale.

Ragn-Sells har globale relasjoner. Vi har i flere år vært med i innovasjonsnettverket CE100. Nettverket er organisert av Ellen MacArthur Foundation som jobber for å gjøre overgangen til sirkulærøkonomien enda mer effektiv. Her samarbeider vi med andre for å dele erfaringer og utvikle morgendagens sirkulærøkonomi.

Europas innbyggere produserte i snitt seks tonn avfall hver i 2015. Rundt halvparten av dette kom inn i produksjonsprosessen igjen. Vårt mål er at en enda større del skal gjenvinnes og brukes om igjen.

I 2015 la EU-kommisjonen frem en handlingsplan som skal ta Europa i retning av sirkulærøkonomien. Planen går lengre enn den eksisterende avfalls- og gjenvinningspolitikken og setter strenge krav til avfallshåndtering. Ragn-Sells har siden starten i 1881 hatt sirkulærøkonomi som grunnleggende standard. EUs strenge krav gir rom for nyskaping og innovasjon. Det gleder vi i Ragn-Sells oss til å være med på.

75%

av all emballasje skal gjenvinnes innen 2030.

16 TONN

ulike materialer forbrukes av hver EU-borger og ca. 6 tonn ender opp som avfall.

95%

Ved å resirkulere en aluminiumsboks sparer vi 95 % av den energien som trengs for å lage en ny boks av nytt råstoff.

Strandryddedagen 2015

2015 var et nytt rekordår for Strandryddedagen. Fra 522 ryddeaksjoner i 2014 var det hele 855 registrerte ryddeaksjoner i 2015. Strandryddedagen har vokst i rekordfart, og har utviklet seg til en nasjonal dugnad med titusenvise av frivillige langs hele kysten.

Kysten er vårt felles ansvar og vår felles ressurs. Hvert år blir sjøfugl, marine pattedyr og fisk skadet eller drept av marint avfall. Dyr forveksler plast med mat, eller setter seg fast i garn og tau. Marin forsøpling ødelegger også naturopplevelsen til både lokalbefolkningen og besøkende.

Ragn-Sells har støttet Strandryddedagen i fire år på rad, og vil også i 2016 støtte kampen mot marin forsøpling. I 2015 har vi i tillegg vært med i styret i Hold Norge Rent. Gjennom vårt engasjement deltar vi på lanseringsarrangementer og bidrar med både containere og utstyr til flere ryddeaksjoner.

REKORDTALL FOR STRANDRYDDEDAGEN

I 2015 var det 19 173 personer ute og ryddet. 855 strender ble ryddet, som til sammen dekker 608 838 meter kystlinje. Totalt ble det fjernet 244 740 kg søppel, noe som er en økning på 85% fra 2014. 36 417 frivillige timer ble lagt ned i strandrydding i 2015, og hele 95% av strandrydderne oppgir at det er svært eller ganske sannsynlig at de deltar på Strandryddedagen også til neste år.

Ragn-Sells tanker om samfunnsansvar

Ragn-Sells kjernevirksomhet er innsamling, bearbeiding og gjenvinning av avfall. En viktig del av vårt ansvar er å ta vare på samfunnet rundt oss. Vi dekker et viktig samfunnsbehov gjennom god og ansvarlig avfallshåndtering. Det er mange aktører som jobber for et grønnere samfunn. For å nå denne felles visjonen må vi trekke i samme retning og spille på lag med våre kunder og samarbeidspartnere.

MENNESKENE som arbeider hos oss er vår viktigste ressurs. Inkludering i form av arbeidstrening, samarbeid med NAV og integrering gjennom sysselsetting er hjørnестener i vår virksomhet.

MILJØET påvirker oss alle. I fjor kastet vi over et halvt tonn søppel - hver! Avfallet må håndteres på en bærekraftig måte og vi er stolte over arbeidet med bransjens første nullutslippsanlegg.

MOTIVASJON for å skape endring er avgjørende. Vi sponser lokale idrettslag og foreninger, og har tett samarbeid med blant annet Hold Norge Rent, Fretex og ZERO for å bidra til positiv dugnadsånd.

Ragn-Sells er den første gjenvinningsentreprenøren som har inngått et samarbeid med ZERO. En felles visjon om et grønnere samfunn danner grunnlaget for utviklingen av nullutslippsanlegget.

F.v: Marius Holm (daglig leder i ZERO), Cecilie Lind (direktør for bærekraft i Ragn-Sells), Hege Horsberg (markedssjef i ZERO) og Bente Sørnum (direktør for salg/marked i Ragn-Sells).

Bransjens første nullutslippsanlegg

Vår visjon er å bidra til grønn lønnsomhet. For å nå dette målet har vi bestemt oss for å bygge bransjens første nullutslippsanlegg. Dette vil kreve både teknologiutvikling og offensivt entreprenørskap. Vi tror også at det vil koste litt ekstra på kort sikt, men at de samfunnsmessige og langsiktige effektene gjør dette til et helt logisk skritt å ta.

Målet er å bygge et anlegg hvor CO₂-utslippene og lokal forurensning reduseres til et absolutt minimum. De første som vil merke forskjellen er naboene våre. Hverdagsproblemer som støy, støv og lukt skal ikke forekomme fordi prosessene er innelukkede. Kommunen og fylkesmannen vil ikke lenger få overvann.

Kundene våre vil få avfallet sitt hentet av støvsvake lavutslippskjøretøy og avfallet vil i størst mulig grad gjenvinnes i lokale kretsløp.

Våre ansatte vil betjene moderne, elektrifiserte maskiner i et godt arbeidsmiljø. Vi vil sette råvarer av bedre kvalitet på markedet og bidra til bedre gjenvinningsprosesser.

Anlegget utgjør en milepæl i vårt samfunnsansvar og som første avfallsentreprenør har vi inngått et samarbeid med miljøorganisasjonen ZERO. I samarbeid med det fellesskapet som ZERO representerer skal vi realisere planene om nullutslippsanlegget og skape grønn lønnsomhet – til beste for alle.

– Ragn-Sells har spennende fremtidsplaner og en visjon om en grønn avfallsbransje. Deres kombinasjon av miljøfokus og kompetanse er avgjørende for å realisere disse planene. Vi ser frem til å komme i gang med samarbeidet, sier Marius Holm, daglig leder i ZERO.

Råvareleverandøren **Ragn-Sells**

Ragn-Sells konsernet produserer over 1,5 millioner tonn sekundære råvarer fra avfall. Råvarene er levert av våre kunder i Norge, Sverige, Danmark, Estland, Latvia og Polen.

Råvarene vi leverer er etterspurte ressurser på verdensmarkedet. Det kan være papirfabrikker som får papp og papir, plastfabrikker som får plast eller smelteverk som får metaller. Brensel og flis bruker vi hovedsakelig i energiproduksjon i Norge og Sverige. Plast og papp gjenvinnes på fabrikker i Europa eller i Asia, mens metaller er en internasjonal handelsvare som følger råvarestrømmen.

– Vår jobb er å utnytte avfallet på en best mulig måte.

En viktig del av vårt samfunnsansvar er å redusere klimagassutslippene. Vårt beste bidrag er å sørge for gjenvinning. Vi spiller derfor på lag med mange aktører og bedrifter over hele verden for å bidra til en bærekraftig utvikling. Noen ganger er etterspørselen større i utlandet og da transporterer vi avfallet gjennom miljøvennlig returtransport. Dette ødelegger ikke miljøregnskapet, les mer om dette på side 7.

Farlig avfall – **komplisert, men vi kan det!**

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige stoffer. For at miljøgiftene ikke skal spres og hope seg opp i naturen må de håndteres riktig. Husholdninger og privatpersoner skal levere alt farlig avfall til kommunale mottak. Virksomheter skal deklare og levere farlig avfall til godkjente mottak. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Dette fremgår av avfallsforskriftens § 11-5.

Hva som defineres som farlig avfall er i stadig endring ettersom vi får ny kunnskap om helse- og miljøfarlige stoffer. Samtidig er det strenge krav til oppbevaring og rapportering av farlig avfall.

Ragn-Sells har utviklet et komplett system for håndtering av farlig avfall. Det inkluderer utstyr for oppbevaring, rådgivning, opplæring, dokumentasjon og statistikk iht. gjeldende lover og regler.

Systemet kalles Farlig Enkelt og kan fås i flere ulike størrelser tilpasset ulike virksomheter. Farlig Enkelt er særlig egnet for bedrifter uten høy kompetanse innen fagfeltet farlig avfall og med moderate mengder, f.eks. bensinstasjoner, bilverksteder, kjøpesenter/ butikker etc.

Mottakskontroll – et viktig miljøtiltak

Vi har fokus på mottakskontroll av to hovedårsaker. For det første er det viktig at kundene våre blir klar over at de sorterer feil og hvilke miljøkonsekvenser dette kan ha. Slik unngår vi f.eks svovelutslipp fra forbrenningsanlegg eller tungmetallutslipp fra deponier. Derfor er vi også pålagt avviksregistrering i alle tillatelsene våre.

For det andre påvirker feilsorteringen kvaliteten på ferdigvarene våre, noe som igjen vil påvirke kostnadene og dermed prisene og kundene våre.

Vi har fortsatt å intensivere mottakskontrollen på anleggene våre. Det har resultert i at vi årlig sorterer ut over 150 tonn farlig avfall fra beholdere og containere som kommer inn på anleggene våre.

Mye av dette er småkoll i som spraybokser, malingspann og batterier, men klorparafinruter og impregnerert trevirke utgjør også store mengder.

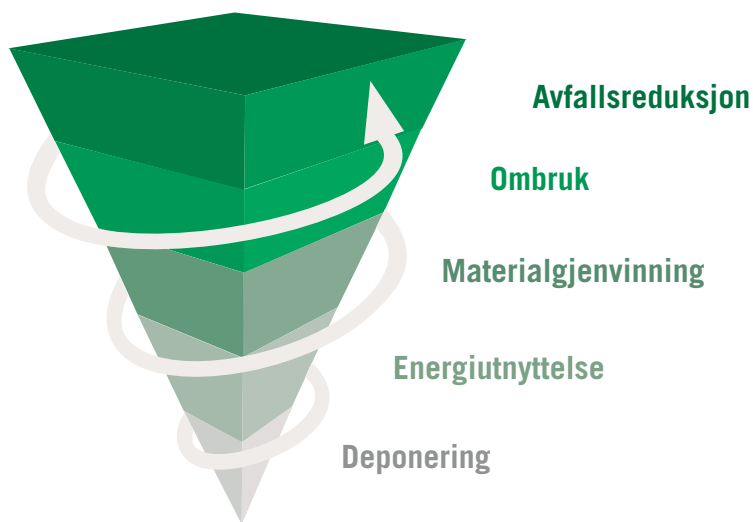
HVA FINNER KONTROLLØRENE?

**Malingspann og spraybokser,
farlig byggavfall, batterier,
lysstoffrør og radioer.**

Søppelkassa – en ny start!

Nordmenn ser på søppelkassa som slutten. Vi ser på det som starten. Avfallspyramiden illustrerer prioriteringene i avfallspolitikken til både Norge og EU. Desto høyere opp i pyramiden vi opererer jo mindre skader vi miljøet. Vårt samfunnsansvar innebærer best mulig utnyttelse av avfallet og vi arbeider kontinuerlig med å transportere avfall oppover i pyramiden. Miljøbevissthet og innovative løsninger er verktøyene vi bruker for å nå målet.

ANSVARLIGHET

Vi har en ansvarlig holdning til alt. Til våre arbeidsoppgaver, våre kollegaer, våre klienter, miljøet og kretsløpet.

HANDLEKRAFT

Mange snakker om miljø- og klimautfordringene. Vi gjør noe med dem.

ENKELTHET

Vi skaper enkle løsninger. Løsningene vi skaper både for oss og våre kunder er lett tilgjengelig og enkle å bruke.

HELHETSSYN

Vi tenker utover vår avdeling og jobb. Vi forstår at vårt arbeid påvirker andre. Vi har derfor en helhetlig tilnærming til vårt arbeid.

Tlf. 08899 - info@ragnsells.no - www.ragnsells.no